

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Caterina Valriu Llinàs c.valriu@uib.es				No hi ha sessions definides		

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

"Etnopoètica catalana" és una assignatura obligatòria que s'imparteix en el segon semestre del tercer curs del Grau de Llengua i Literatura Catalanes. Fa part del mòdul Teoria de la Literatura i Literatura Comparada, un mòdul que agrupa assignatures que treballen la reflexió teòrica sobre el fet literari i la seva vinculació amb altres àmbits creatius. Aquesta assignatura treballa en l'anàlisi dels textos literaris d'origen oral i la seva relació i vinculació amb la literatura escrita general. Atès que la literatura oral és universal i existeix des del moment que existeix la capacitat humana de comunicar-se mitjançant la paraula, i que generalment s'articula sobre unes estructures i uns pressupostos estilístics força homogenis, l'estudi de la literatura oral és extraordinàriament útil per a l'aplicació dels coneixements obtinguts als processos comunicatius globals i propis del món contemporani. L'assignatura té per objectiu introduir els alumnes en l'estudi i l'anàlisi de la literatura oral, entesa com un aspecte estètic de la comunicació humana en constant evolució. D'una banda, doncs, s'hi estudien les principals característiques dels gèneres folklòrics tant en prosa com en vers amb una especial atenció a les produccions en llengua catalana i de l'altra es treballa el tractament dels textos orals, des de la recerca de camp fins a l'edició de materials.

"Etnopoètica catalana" és una assignatura que concreta els estudis sobre folklore de caire més teòric que s'imparteixen al llarg del primer semestre a l'assignatura "Teoria del Folklore" i els vincula d'una manera més concreta a les produccions en llengua catalana.

Requisits

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Per a cursar l'assignatura és necessària una bona disposició per a fer les lectures i els treballs que s'indiquen en els terminis establerts, l'assistència a les sessions teòriques i pràctiques i la participació activa en els debats i activitats que es proposin.

Essencials

Aquesta assignatura pressuposa que els alumnes tenen una competència plena -oral i escrita- en llengua catalana.

Recomanables

És aconsellable una certa competència instrumental en llengua anglesa que els permeti la comprensió de la bibliografia indicada, el coneixement d'altres llengües és desitjable.

Competències

L'adquisició de les competències sempre es treballarà en el marc global de les competències i destreses a assolir en el context del grau.

Específiques

1. CE3. Coneixement dels fonaments de la història cultural catalana (moviments estètics i estudis culturals)..
2. CE9. Capacitat per localitzar i manejar informació relativa a la disciplina en fons bibliogràfics-documentals es bases de dades i recursos d'Internet, així com d'utilitzar aplicacions informàtiques específiques..
3. CE10. Capacitat de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat o no especialitzat..
4. CE11. Domini de les tècniques bàsiques per a l'elaboració de treballs de recerca..

Genèriques

1. CG4. Capacitat d'anàlisi i síntesi de documentació de diversos nivells de complexitat..

Continguts

L'assignatura està formada per continguts teòrics i pràctics, amb l'objectiu de formar l'alumne en diverses competències vinculades a l'estudi i el tractament dels materials etnopoètics.

Continguts temàtics

0. Concepte d'etnopoètica
L'etnopoètica en el context dels estudis folklòrics
1. Narrativa oral
 1. 1 Les rondalles:
 - 1.1 .1 Teories sobre els orígens i principals aplecs.
 - 1.1. 2 Classificació. Concepte de motiu i tipus.
 - 1.1. 3 Estructures i personatges.
 - 1.1. 4 Forma.
 1. 2. Les llegendes:

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

1. 2.1 Característiques i classificació.
1. 2.2 Els cicles temàtics. La vinculació de les llegendes a l'entorn social i natural.
1. 2.3 El fet llegendari avui: les llegendes urbanes.
2. Poesia
 - 2.1 El Cançoner: funcionalitat, classificació i característiques.
 - 2.2 La improvisació en poesia oral.
 - 2.3 Els goigs i altres cançons religioses
 - 2.4 La paremiologia i l'enigmística.
3. Recerca i tractament de textos
 - 3.1 La recerca de camp: eines i mètodes d'enregistrament.
 - 3.2 La descripció, transcripció i edició de textos orals.
 - 3.3 La interpretació de textos d'origen oral. Lectura, anàlisi i comentari de textos.

Metodologia docent

La metodologia de l'assignatura serà variada i s'adequarà a les necessitats i requeriments dels estudiants

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Explicació de conceptes	Grup gran (G)	Sessions en què la professora i els alumnes exposaran els conceptes bàsics de l'assignatura amb l'objectiu d'introduir el conjunt de l'alumnat en el coneixement de les característiques essencials de la disciplina. Es treballarà amb conceptes teòrics i exemples concrets, la qual cosa implica la participació activa de l'alumnat. Aquestes sessions es vinculen al calendari de lectures acordat, que cal respectar per poder seguir de manera activa i profitosa aquestes sessions.
Seminaris i tallers	Exposicions	Grup mitjà (M)	Desenvolupar les capacitats de síntesi i de transmissió d'informació a partir de l'exposició d'un tema determinat de l'assignatura, de forma oral i amb l'ajut de materials audiovisuals.
Classes pràctiques	Comentaris de text	Grup gran (G)	Aprendre a interpretar i comentar textos de procedència oral. En una primera fase els comentaris es faran a classe guiats per la professora, posteriorment els faran els alumnes de manera individual i també en grup.
Tutories ECTS		Grup petit (P)	En aquestes sessions la professora assessorarà els alumnes en l'elecció de l'itinerari d'avaluació que més els convingui i en els aspectes metodològics relacionats amb les proves avaluables de l'assignatura. Es programaran en relació amb el calendari acordat per a les avaluacions. Les sessions també es faran servir per tal de resoldre els possibles dubtes sobre conceptes relacionats amb els continguts de l'assignatura.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Assimilació de continguts	Els alumnes han de dedicar les hores d'estudi autònom a comprendre i assimilar els continguts explicats a classe, a partir de la lectura de la bibliografia recomanada. L'objectiu no és un aprenentatge memorístic de dades, sinó l'assimilació dels principals conceptes teòrics a partir de la seva concreció en la literatura oral, així com ell desenvolupament de la capacitat d'aplicació d'aquest conceptes a situacions i textos concrets.
Estudi i treball autònom individual	Ressenyes i exercicis	Assolir un domini adequat de la bibliografia de l'assignatura. Lliurament de ressenyes i exercicis sobre les lectures indicades.
Estudi i treball autònom individual	Treball de camp: recerca de documents etnopoètics	Treball de camp de recopilació i comentari de 20 documents etnopoètics amb l'objectiu d'adquirir les destreses necessàries per a la recollida i sistematització d'aquests materials.
Estudi i treball autònom individual	Tutories electròniques	Els alumnes es podran adreçar a la professora mitjançant la bústia de correu de Moodle. L'assignatura comptarà amb un fòrum informatiu que el professor emprarà per informar sobre qüestions puntuals i per resoldre qüestions generals. També hi haurà fòrums específics per a la resolució cooperativa de dubtes sobre l'assignatura i altres aspectes d'intercomunicació entre l'alumnat.
Estudi i treball autònom en grup	Itineraris	Realització de 3 itineraris etnopoètics dels quals es lliurarà un resum. Opcionalment, un itinerari pot ser substituït per l'assistència a dues conferències que el professor indiqui.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Monografia	Elaboració d'un treball de desenvolupament teòric monogràfic sobre un tema de l'assignatura, amb l'objectiu que l'alumne aprengui les tècniques de recerca bibliogràfica, tractament de materials i redacció científica dels resultats. Aquest treball estarà vinculat ai les exposicions orals.
Estudi i treball autònom individual oral o en grup	Preparació d'exposició	Consisteix en la preparació de l'exposició pública del treball de recerca elaborat. Els alumnes hauran de preparar els materials adients per a l'exposició (fotocòpies, power point, pòster, etc.) i tenir un cert domini de la presentació pública d'un treball acadèmic.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Explicació de conceptes	22	0.88	14.67
Seminaris i tallers	Exposicions	10	0.4	6.67
Classes pràctiques	Comentaris de text	5	0.2	3.33
Tutories ECTS		8	0.32	5.33
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Assimilació de continguts	21	0.84	14
Estudi i treball autònom individual	Ressenyes i exercicis	12	0.48	8
Estudi i treball autònom individual	Treball de camp: recerca de documents etnopoètics	30	1.2	20
Estudi i treball autònom individual	Tutories electròniques	2	0.08	1.33
Estudi i treball autònom en grup	Itineraris	10	0.4	6.67
Total		150	6	100

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Estudi i treball autònom individual o en grup	Monografia	25	1	16.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació d'exposició oral	5	0.2	3.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura preveu dos itineraris d'avaluació. Durant l'última setmana de febrer, cada alumne ha d'acordar amb la professora l'itinerari d'avaluació que es compromet a seguir i ha de signar el contracte de compromís pedagògic corresponent. La signatura del document implica el compromís de l'estudiant de dur a terme en els terminis establerts totes les activitats especificades en l'itinerari elegit. El calendari de lliurament de tasques de cada itinerari s'inclourà en el cronograma corresponent. Els canvis que hi pugui haver seran anunciats a la pàgina de la plataforma Moodle.

L'itinerari A implica un compromís d'assistència a un 80% de les sessions teòriques i a la totalitat de les sessions pràctiques de l'assignatura i suposadament una avaluació continuada al llarg del semestre.

L'itinerari B està reservat a aquells alumnes que puguin preveure que durant el curs no podran assistir a un 80% de les sessions. En aquest cas, l'alumne serà avaluat a partir de la realització d'un conjunt de tasques no presencials que hauran de ser vàlides al llarg del semestre en tutories concertades en les quals l'alumne haurà de demostrar els avenços en la seva feina.

En ambdós itineraris, l'alumne obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluable, que serà ponderada en relació al conjunt d'activitats proposades. La qualificació global s'obtindrà amb la suma de les qualificacions ponderades de cada activitat. Per poder superar l'assignatura cal que l'alumne dugui a terme de manera satisfactòria totes les activitats d'avaluació proposades. Cal tenir en compte que segons l'article 32 del Reglament acadèmic, relatiu al frau en l'avaluació, "la realització demostradorament fraudulenta d'alguna de les activitats d'avaluació incloses en l'avaluació d'alguna assignatura comportarà, segon les circumstàncies, una menysvaloració en la seva qualificació que, en els casos més greus, pot arribar a la qualificació de «suspens» (0,0) a la convocatòria anual. En particular, es considera un frau la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis del·l'estudiant."

Explicació de conceptes

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Sessions en què la professora i els alumnes exposaran els conceptes bàsics de l'assignatura amb l'objectiu d'introduir el conjunt de l'alumnat en el coneixement de les característiques essencials de la disciplina. Es treballarà amb conceptes teòrics i exemples concrets, la qual cosa implica la participació activa de l'alumnat. Aquestes sessions es vinculen al calendari de lectures acordat, que cal respectar per poder seguir de manera activa i profitosa aquestes sessions.
Criteris d'avaluació	

*** Qualitat i precisió en l'exposició dels conceptes**

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 35% per l'itinerari B

Exposicions

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Desenvolupar les capacitats de síntesi i de transmissió d'informació a partir de l'exposició d'un tema determinat de l'assignatura, de forma oral i amb l'ajut de materials audiovisuals.
Criteris d'avaluació	* Qualitat de l'exposició oral i dels materials complementaris.
Percentatge de la qualificació final:	10% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari B

Comentaris de text

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (No recuperable)
Descripció	Aprendre a interpretar i comentar textos de procedència oral. En una primera fase els comentaris es faran a classe guiats per la professora, posteriorment els faran els alumnes de manera individual i també en grup.
Criteris d'avaluació	1 Visió de conjunt del text comentat. 2 Descripció de característiques. 3 Valoració personal raonada. 4 Claretat i correcció en l'exposició sigui oral o escrita.
Percentatge de la qualificació final:	5% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari B

Ressenyes i exercicis

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (Recuperable)
Descripció	Assolir un domini adequat de la bibliografia de l'assignatura. Lliurament de ressenyes i exercicis sobre les lectures indicades.
Criteris d'avaluació	1 Elaboració adequada del material a ressenyar. 2 Originalitat i veu pròpia en la valoració de continguts. 3 Correcció en la presentació i l'exposició de continguts.
Percentatge de la qualificació final:	15% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	25% per l'itinerari B

Treball de camp: recerca de documents etnopoètics

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Treball de camp de recopilació i comentari de 20 documents etnopoètics amb l'objectiu d'adquirir les destreses necessàries per a la recollida i sistematització d'aquests materials.
Criteris d'avaluació	1 Varietat i qualitat dels materials recollits. 2 Classificació correcta.

3 Comentari contextual adient.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari B

Itineraris

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Realització de 3 itineraris etnopoètics dels quals es lliurarà un resum. Opcionalment, un itinerari pot ser substituït per l'assistència a dues conferències que el professor indiqui.
Criteris d'avaluació	1 Realització completa i correcta de l'activitat. 2 Qualitat del dossier de realització (descripció, comentari i valoració de l'activitat).
Percentatge de la qualificació final:	5% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari B

Monografia

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball de desenvolupament teòric monogràfic sobre un tema de l'assignatura, amb l'objectiu que l'alumne aprengui les tècniques de recerca bibliogràfica, tractament de materials i redacció científica dels resultats. Aquest treball estarà vinculat ai les exposicions orals.
Criteris d'avaluació	1. Qualitat en l'exposició del tema elegit. 2. Correcció en la presentació. 3.Capacitat de síntesi i de valoració dels materials exposats.
Percentatge de la qualificació final:	20% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	20% per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia de treball i consulta i lectures obligatòries.

Bibliografia bàsica

AAVV. Dossier d'articles penjat a CE
AAVV. *Metodologia de recerca etnològica*, Generalitat de Catalunya, 2010
ORIOL I CARAZO, C.: Introducció a l'etnopoètica , Cossetània Edicions, Valls 2002
MOLL, F. de B.: "Assaig d'estudi preliminar" dins *Cançoner Popular de Mallorca* de R. Ginard (4 volums) Palma: Ed. Moll, 1966
PRAT FERRER, J.J.: *Bajo el árbol del paraíso. Historia de los estudios sobre el folklore y sus paradigmas*. Consejo Superior de investigaciones Científicas, 2008.

Bibliografia complementària

AAVV: Índex tipològic de la rondalla catalana, Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, Barcelona 2003
AAVV: La cultura popular a debat. Barcelona: Alta Fulla, 1985

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20720 - Etnopoètica Catalana
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

BAJTIN, Mijail: La cultura popular en la Edad Media y el Renacimiento.

Madrid: Alianza Editorial, 1989

BURKE, Peter: La cultura popular en la Europa Moderna, Madrid: Alianza, 1991

MIRALLES, J.: La història oral, Ed. Moll, Palma 1985

PRATS, Ll.: El mite de la tradició popular, Ed. 62, Barcelona 1988

Altres recursos

Rondalles de lectura obligatòria del recull *Rondaies Mallorquines d'en Jordi des Racó*:

Es corb i sa raboa (vol. 14)

En Tià des forn d'en Matarronyes (v.11)

En Joanet de l'Onso (v.3)

Es castell d'Iràs i no Tornaràs (v.7)

L'amor de les tres taronges (v.3)

Es príncep corb (v.14)

N'Espirafocs (v.13)

La flor romanial (v.2)

Sa filla des carboneret (v.1)

Un geperut i un gegant (v.4)

Ous de somera (v.4)

En Gostí Lladre (v.2)

Sa rondaia d'en Vit (v.21)

Tot el volum 5

Materials de lectura obligatòria del *Cançoner Popular de Mallorca* cal llegir la següent selecció:

Tom 1: 70, 121, 344, 488, 663, 1275, 1369, 1941, 2005, 3859, 4303, 4537, 5103

Tom II: animals (391), oficis (169, 827), camperoles (724, 1253), vestit (141, endevinalles (57, 80, 115, 130, 141, 219, 198, 249,

Tom III: infantils (1106, 125, 152), localitats (455, 524, 800) narratives (65, 77), vida humana (411, 535, 1209, 1470, 1739, 2055, 2300, 2499, 2521

Tom IV: Glosades llargues: amoroses (5, 28, 40); enumeratives (3, 4, 44), humorístiques (9, 18, 38), narratives (6 I, 11, 33, religioses (1 I, 7), satíriques (22)

Codolades: enumeratives (1 I), religioses (9 II), humorístiques (1 I, 11 I, 13)

Romancer: 8 I, 11, 12, 25 I, 36, 57, 60, 65, 74, 125, 164 I, 167 I.

Pàgines web

Rondcat (<http://www.sre.urv.cat/rondcat/>)

Bibliofolk (<http://bibliofolk.arxiudedefolklore.cat/>)

Canpop (<http://canpop.resolt.net/>)

Lendarium (<http://www.lendarium.org/>)

